

# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0424U000241

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-09-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



## II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колеснік Олена Сергіївна

2. Olena Kolesnyk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 16.00.03

Назва наукової спеціальності: Ветеринарна мікробіологія та вірусологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 23-08-2024

Спеціальність за освітою: Ветеринарна медицина

Місце роботи здобувача: Національний науковий центр "Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини"

Код за ЄДРПОУ: 00497087

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 83, Харків, Харківський р-н., 61023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

### **III. Відомості про організацію, де відбувся захист**

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** Д 64.359.01

**Повне найменування юридичної особи:** Національний науковий центр "Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини"

**Код за ЄДРПОУ:** 00497087

**Місцезнаходження:** вул. Пушкінська, буд. 83, Харків, Харківський р-н., 61023, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Національна академія аграрних наук України

**Ідентифікатор ROR:**

### **IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію**

**Повне найменування юридичної особи:** Національний науковий центр "Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини"

**Код за ЄДРПОУ:** 00497087

**Місцезнаходження:** вул. Пушкінська, буд. 83, Харків, Харківський р-н., 61023, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Національна академія аграрних наук України

**Ідентифікатор ROR:**

### **V. Відомості про дисертацію**

**Мова дисертації:** Українська

**Коди тематичних рубрик:** 34.27.50, 68.41.32, 68.41.41

**Тема дисертації:**

1. Епізоотологічний моніторинг авуловірусів птиці та удосконалення методу їх серологічної діагностики в Україні
2. Epizootiological monitoring of avian avulaviruses and improvement of the method of their serological diagnosis in Ukraine. – Manuscript

**Реферат:**

1. The dissertation is dedicated to conducting epizootiological monitoring of avulaviruses in their natural reservoir, identifying the characteristics of their circulation in natural hosts of various species, and improving the serological diagnosis of avulaviruses as part of the epizootiological monitoring system in Ukraine. A comprehensive approach to diagnostics ensures the detection of the circulation of new epizootic isolates and the introduction of new serotypes into new geographical regions. New scientific data have been obtained, expanding the existing information on the ecology of avulaviruses in birds in their natural reservoir, as well as their role in maintaining natural circulation. Epizootiological monitoring of wild birds belonging to various ecological groups, including 62 species from 8 orders, has been conducted to isolate avulaviruses of different serotypes. This has enabled us to

confirm their wide circulation. Most of the viruses were first isolated in Ukraine from wild birds. Specifically, 26 isolates have been obtained, from which 6 different serotypes of avulaviruses have been identified, confirming the serotypic diversity of avulaviruses and cross-reactions in 27 isolates. Research was conducted for the first time to study certain biological properties of avulaviruses, namely AaV 1, AaV 4, AaV 6, and AaV 7 serotypes. The potential of using them as components for diagnostic studies has been demonstrated, particularly for the accumulation and extraction of positive serum which was subsequently used for the identification of field isolates for internal laboratory research. For the first time in Ukraine, a technological protocol for the production and quality control of the “Kit for detection of antibodies to Newcastle disease virus in hemagglutination inhibition test” has been developed. As a result of interlaboratory and interdepartmental commission tests, the test system was registered in Ukraine and obtained a registration certificate. The practical significance of the thesis lies in the development of technological approaches for obtaining inactivated antigens for hemagglutination inhibition test to generate positive sera. These positive sera are used in the identification of field isolates for in-house laboratory use. Additionally, a domestic test kit has been developed for detecting antibodies in blood sera and egg yolk extracts against Newcastle disease virus in hemagglutination inhibition test. This system is utilized for monitoring all bird species to determine the presence and level of antibodies in infected (wild birds) or vaccinated (agricultural) birds.

2. Дисертаційну роботу присвячено проведенню епізоотичного моніторингу авуловірусів у природному резервуарі, установленню особливостей їх циркуляції в природних носіях різних видів, а також удосконаленню серологічної діагностики авуловірусів як складової системи епізоотологічного моніторингу в Україні. Комплексний підхід у діагностиці забезпечує виявлення циркуляції нових епізоотичних ізолятів, інтродукції нових серотипів у нові географічні регіони. Епізоотологічними, серологічними, вірусологічними та молекулярно-генетичними дослідженнями встановлено циркуляцію збудників авуловірусів серед дикої та синантропної птиці різних екологічних груп у шести регіонах України. Протягом 2015-2020 рр. проведено імунологічні дослідження щодо наявності специфічних антитіл до авуловірусів у екстрактах жовтка яєць дикої та синантропної птиці. Виділено нові епізоотичні ізоляти, після ідентифікації встановлено їх приналежність до конкретного серотипу. Вивчено молекулярно-генетичні властивості збудників, а також їх філогенетичні зв'язки з вірусами з інших географічних регіонів. На основі виробничого штаму «Ла-Сота» вірусу ньюкаслської хвороби розроблено тест-систему на основі РЗГА для виявлення антитіл у сироватках крові: отримання інактивованого антигену, позитивної та негативної сироваток крові курчат, доведено активність, специфічність та стабільність всіх компонентів та розроблено нормативну документацію.

### **Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:** Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:** Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

**Підсумки дослідження:** Нове вирішення актуального наукового завдання

### **Публікації:**

- Goraichuk I. V., Gerilovych A., Bolotin V., Solodiankin O., Dimitrov K. M., Rula O., Muzyka N., Mezinov O., Stegnyy B., Kolesnyk O., Pantin-Jackwood M. J., Miller P. J., Afonso C. L., Muzyka D. Genetic diversity of Newcastle disease viruses circulating in wild and synanthropic birds in Ukraine between 2006 and 2015. *Frontiers in Veterinary Science*. 2023. Vol. 10. P. 1026296. DOI: 10.3389/fvets.2023.1026296
- Стегній Б. Т., Музика Д. В., Стегній А. Б., Рула О. М., Ткаченко С. В., Колесник О. С., Кошелєв В. В., Білойван О. В., Полторацький Є. В., Музика Н. М., Харитх А. А. Серологічний моніторинг параміксовірусів та ортоміксовірусів серед диких птахів південно-східного Причорномор'я в 2014 році. *Ветеринарна*

медицина : міжвідом. темат. наук. зб. 2015. Вип. 101. С. 24–28. URL:

[https://jvm.kharkov.ua/sbornik/101/1\\_6.pdf](https://jvm.kharkov.ua/sbornik/101/1_6.pdf)

- Стегній Б. Т., Музика Д. В., Ткаченко С. В., Рула О. М., Стегній А. Б., Колесник О. С., Вовк С. І., Напненко О. О. Комісійні випробування тест-системи «Набір для визначення антитіл до вірусу ньюкаслської хвороби в реакції затримки гемаглютинації». Ветеринарна медицина : міжвідом. темат. наук. зб. 2019. Вип. 105. С. 26–31. DOI: 10.36016/VM-2019-105-5.
- Ярис О. О., Колесник О. С., Музика Д. В., Чаплигіна А. Б. Виявлення антитіл до вірусу ньюкаслської хвороби в жовтках яєць птахів штучних гніздівель в умовах північного сходу України. Вісник Черкаського університету. Серія «Біологічні науки». 2021. № 1. С. 88–95. DOI: 10.31651/2076-5835-2018-1-2021-1-88-95
- Kolesnyk O. S. Avulovirus circulation among wild birds in Ukraine in 2017–2020. Journal for Veterinary Medicine, Biotechnology and Biosafety. 2023. Vol. 9, iss. 4. P. 7–13. DOI: 10.36016/JVMBBS-2023-9-4-2
- Kolesnyk O., Tkachenko S., Rula O., Muzyka D., Stegnyy B. Epizootic monitoring and improving diagnostics of the Newcastle Disease virus using haemagglutination inhibition test. 4th Annual BTRP Ukraine Regional One Health Research Symposium (Kyiv, Ukraine, 20–24 May 2019) : abstr. Kyiv, 2019. P. 72
- Kolesnyk O., Tkachenko S., Rula O., Muzyka D., Stegnyy B. Commission tests of the Kit for Determination of Antibodies to the Newcastle Disease Virus in Hemagglutination Inhibition Reaction. 2021 International Biothreat Reduction Symposium (Kyiv, Ukraine, 29 June–2 July 2021) : abstr. book. Kyiv, 2021. P. 72. [https://web.archive.org/web/20220314173716/https://swmprogramua.com/wp-content/uploads/2021/09/IBTRS-2021\\_Abstract-Book\\_final-version-for-web-page-and-distribution.pdf](https://web.archive.org/web/20220314173716/https://swmprogramua.com/wp-content/uploads/2021/09/IBTRS-2021_Abstract-Book_final-version-for-web-page-and-distribution.pdf)
- Kolesnyk O., Tkachenko S., Rula O., Muzyka D., Stegnyy B. Testing domestic sera for influenza virus and avuloviruses to identify field isolates using hemagglutination inhibition test. 2022 International Biothreat Reduction Symposium (Kyiv, Ukraine, 24–27 October 2022) : abstr. book. Kyiv, 2022. P. 62. <https://swmprogramua.com/wp-content/uploads/2022/11/2022-IBTRS-Abstract-Book.pdf>
- Музика Д. В., Стегній Б. Т., Колесник О. С., Рула О. М., Ткаченко С. В. Спосіб отримання набору для виявлення антитіл до вірусу ньюкаслської хвороби в реакції затримки гемаглютинації : пат. на корисну модель 154822, Україна. № u202302988 ; заявл. 20.06.23 ; опубл. 20.12.23, бюл. № 51/2023. 3 с. URL: <https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/detail/1776409>

**Наукова (науково-технічна) продукція:** тест-система, штами вірусів, позитивні сироватки крові для серологічної діагностики

**Соціально-економічна спрямованість:** поліпшення епізоотичної ситуації

**Охоронні документи на ОПВ:**

Винаходи, корисні моделі, промислові зразки

Музика Д. В., Стегній Б. Т., Колесник О. С., Рула О. М., Ткаченко С. В. Спосіб отримання набору для виявлення антитіл до вірусу ньюкаслської хвороби в реакції затримки гемаглютинації : пат. на корисну модель 154822, Україна. № u202302988 ; заявл. 20.06.23 ; опубл. 20.12.23, бюл. № 51/2023. 3 с. URL: <https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/detail/1776409>

**Впровадження результатів дисертації:** Впроваджено

**Зв'язок з науковими темами:** 0111U000831, 0116U000231

## **VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Музика Денис Васильович

2. Denys V. Muzyka

**Кваліфікація:** д. вет. н., с.н.с., 16.00.03

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Національний науковий центр "Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини"

**Код за ЄДРПОУ:** 00497087

**Місцезнаходження:** вул. Пушкінська, буд. 83, Харків, Харківський р-н., 61023, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Національна академія аграрних наук України

**Ідентифікатор ROR:**

## VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

**Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Радзиховський Микола Леонідович

2. Mykola L. Radzykhovskiy

**Кваліфікація:** д. вет. н., професор, 16.00.02, 16.00.03

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-0518-8148

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Національний університет біоресурсів і природокористування України

**Код за ЄДРПОУ:** 00493706

**Місцезнаходження:** вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Наливайко Людмила Іванівна

2. Liudmyla I. Nalyvaiko

**Кваліфікація:** д.вет.н., професор, 16.00.03

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

**Код за ЄДРПОУ:** 02070714

**Місцезнаходження:** вул. Іоанна Павла II, буд. 17, Київ, 01042, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Рецензенти**

## VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
голови ради**

Палій Анатолій Павлович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
головуючого на засіданні**

Палій Анатолій Павлович

**Відповідальний за підготовку  
облікових документів**

Богач М.В.

**Реєстратор**

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є  
відповідальним за реєстрацію наукової  
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна